

Herijking van de Invorderingswet 1990

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
<i>Interpretatie van de opdracht</i>	3
<i>Maatwerk</i>	3
<i>Doelgroep</i>	4
2. Onderzoek	4
3. Resultaat	4
<i>Bekendmaking van de aanslag</i>	4
Probleemsituatie	5
Alternatief	5

1. Inleiding

In de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft het kabinet de toezegging gedaan dat de Invorderingswet 1990 (IW 1990) wordt herijkt om ervoor te zorgen dat er voldoende ruimte is om rekening te houden met de omstandigheden van mensen.¹ Dit is een ruim geformuleerde opdracht die op meerdere manieren geïnterpreteerd kan worden.

Interpretatie van de opdracht

De opdracht is zo geïnterpreteerd dat onderzocht moet worden of de IW 1990 voldoende ruimte biedt om maatwerk te kunnen bieden. In het kader van deze opdracht is de gehele IW 1990 doorgenomen.

Maatwerk

De belangrijkste vraag in dit onderzoek is of de betreffende bepalingen in de IW 1990 voldoende ruimte bieden voor maatwerk. Door het kabinet zijn vorig jaar twee onderzoeken naar de Kamer gestuurd waarin is gekeken naar maatwerk in het bestuursrecht.² Het gaat hierbij om het onderzoek "Bestuursrecht op Maat" en "Maatwerk en bijzondere wetgeving: ondanks of dankzij?".

In het onderzoek "Bestuursrecht op Maat" wordt maatwerk omschreven als: *procedures en oplossingen 'op maat', ofwel regels, beleid of beschikkingen die (in hun toepassing) recht doen aan het specifieke geval.*³ In het onderzoek "Maatwerk en bijzondere wetgeving: ondanks of dankzij?" is gekeken naar het maatwerkgehalte van bijzondere wetgeving. De IW 1990 is hierbij buiten beschouwing gelaten.

Bij de herijking van de IW 1990 wordt gekeken of de bepalingen van de wet voldoende ruimte bieden om maatwerk te kunnen leveren. Met andere woorden: biedt de wet (voldoende) ruimte aan de ontvanger zodat kan worden aangesloten bij de omstandigheden van mensen of is er géén ruimte om van de IW 1990 af te wijken?

---

¹ Kamerstukken II 2020/21, 35510, nr. 4, p. 11.

² Kamerstukken II 2020/21, 29362, nr. 289.

³ Bestuursrecht op Maat 2020, p. 8-9.

Doelgroep

In de kabinetsreactie heeft het kabinet de toezegging gedaan om de IW 1990 te herijken om ervoor te zorgen dat er voldoende ruimte is om rekening te kunnen houden met de omstandigheden van mensen. Dit duidt in de eerste plaats op particulieren. Echter, de scheidslijn tussen ondernemers en particulieren wordt meer en meer diffuus. Derhalve zullen ook de ondernemers, en met name ondernemers zijnde natuurlijke personen, in ogenschouw worden genomen.

2. Onderzoek

In het kader van de herijking van de IW 1990 zijn alle bepalingen van de IW 1990 doorgenomen. Na een eerste schifting zijn verschillende bepalingen uit de IW 1990 met andere afdelingen van Financiën besproken. Daarnaast zijn deze andere afdelingen uitgenodigd om eigen bespreekpunten aan te dragen. Aan de andere afdelingen is verder medegedeeld dat zij naar eigen inzicht mensen aan kunnen haken bij de analyse van de IW 1990.

Nu het bij de herijking van de IW 1990 uitsluitend gaat over de wet zelf heeft er geen afstemming plaatsgevonden met andere externe stakeholders. Externe stakeholders worden immers geconfronteerd met de uitwerking van de wet. Deze is mede afhankelijk van de toepassing door de uitvoeringsorganisaties. Bij de herijking is uitsluitend gekeken of de wetgeving voldoende ruimte biedt om maatwerk te kunnen leveren. Er is niet gekeken of deze ruimte ook wordt genomen door de uitvoeringsorganisatie.

3. Resultaat

Uit de analyse volgt dat slechts één artikel onvoldoende ruimte biedt om maatwerk te kunnen leveren en aan te sluiten bij de omstandigheden van mensen. Het gaat hierbij om artikel 8 IW 1990 waarmee de bekendmaking van de belastingaanslag aan de belastingschuldige wordt geregeld.

Bekendmaking van de aanslag

Artikel 8 van de IW 1990 regelt dat de ontvanger de belastingaanslag bekendmaakt aan de belastingschuldige door verzending of uitreiking van het door de inspecteur opgemaakte aanslagbiljet. Veelal zal de belastingaanslag worden bekendgemaakt door toezending van het aanslagbiljet aan

belastingsschuldige. Dit geschiedt veelal door verzending per post maar ook verzending per koeriersdienst of andere wijze is mogelijk. Mits gewaarborgd is dat het aanslagbiljet de belastingsschuldige bereikt.

Bij de keuze om het aanslagbiljet per post te verzenden, heeft de bekendmaking in principe op de wettelijke voorgeschreven wijze plaatsgevonden, tenzij het aanslagbiljet de belastingsschuldige als gevolg van een fout van de Belastingdienst niet heeft bereikt.⁴ Een fout van de Belastingdienst is bijvoorbeeld een onjuiste adressering van het aanslagbiljet die de Belastingdienst valt te verwijten.

Probleemsituatie

In sommige situaties is het adres van de belastingsschuldige onbekend. De ontvanger heeft in die gevallen de belastingaanslag rechtsgeldig bekend gemaakt wanneer hij de belastingaanslag naar het laatst bekende adres heeft gestuurd. Dit geldt ook wanneer duidelijk is dat belastingsschuldige feitelijk niet meer woonachtig is op dat adres. Het is dan immers niet aan de Belastingdienst te wijten dat er sprake is van een onjuiste adressering.

De bekendmaking van de belastingaanslag is de eerste daad van de ontvanger. In de regel volgt hierna een betalingsherinnering, aanmaning en dwangbevel om belastingsschuldige tot betaling te bewegen. Deze stukken worden naar het laatst bekende adres van de belastingsschuldige gestuurd. Hierna kunnen (dwang)invorderingsmaatregelen volgen. Derhalve is het van belang dat belastingsschuldigen kennis hebben kunnen nemen van de betalingsverplichting. Het is de vraag of dit wordt gerealiseerd wanneer de belastingaanslag naar het laatste bekende adres wordt gestuurd.

Alternatief

Sinds 2019 is er voor rechtspersonen die (vermoedelijk) zijn opgehouden te bestaan een alternatieve wijze voor de bekendmaking van een belastingaanslag gecreëerd. Dit door middel van verzending of uitreiking van het aanslagbiljet aan het parket van een ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij de Rechtbank binnen het rechtsgebied waarin de laatst bekende vestigingsplaats van de belastingsschuldige is gelegen of aan het parket van de ambtenaar van het

---

⁴ Hoge Raad 5 maart 2004, *NTR* 2004, 349.

Openbaar Ministerie bij de rechtbank Den Haag.⁵ Hierna volgt een publicatie in de Staatscourant en wordt een kopie verzonden of uitgereikt aan de laatste bestuurders, aandeelhouders en vereffenaars van de belastingschuldige, voor zover die redelijkerwijs bekend kunnen zijn voor de ontvanger.⁶

Voor natuurlijke personen bestaat geen alternatieve wijze van bekendmaking van een belastingaanslag. Uit de analyse volgt dan ook dat artikel 8 IW 1990 nu onvoldoende ruimte biedt om maatwerk te kunnen leveren bij natuurlijke personen. Met name voor de gevallen waarbij er géén adres bekend is. Derhalve wordt het wenselijk geacht om het ook mogelijk te maken om een alternatieve wijze van bekendmaking bij natuurlijke personen mogelijk te maken. Hiermee wordt gerealiseerd dat belastingschuldigen kennis kunnen nemen van hun belastingenschuld.

Op welke wijze het beste invulling kan worden gegeven aan de alternatieve wijze van bekendmaking bij een particulier vergt nader onderzoek en een toets op uitvoerbaarheid.

---

⁵ Artikel 8, tweede lid, Invorderingswet 1990.

⁶ Artikel 8, derde en vierde lid, Invorderingswet 1990.